

**Academicianul PETRE JITARIU (1905-1989) –
omul și fondatorul școlii
de biomagnetism în țara noastră¹**

Cinstirea memoriei înaintașilor, respectul față de cei care au fost personalități de seamă ale intelectualității românești reprezintă o datorie și o onoare pentru urmași, însemnând totodată cinstirea neamului și a țării, o dovadă a continuității spirituale.

Organizarea unor manifestări omagiale, ca cea de astăzi, marchează momente importante ale istoriei și culturii românești. Prin aceasta dovedim că prezentul are rădăcini puternice într-un trecut cu oameni de o valoare incontestabilă, care au inițiat și dezvoltat noi direcții de cercetare științifică și au creat școli în care s-au format și s-au afirmat urmași care au asigurat continuitatea.

Astfel, clepsidra Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și cea a Academiei Române ne amintesc că s-au scurs aproape 115 ani de la naștere și 30 de ani de la dispariția unuia dintre cei mai de seamă profesori pe care i-a avut Facultatea de Biologie din Iași, acad. PETRE JITARIU.

Fiind născut la 11 mai 1905 și trăind de la un început de veac și până aproape de încheierea lui, când la 30 iunie 1989 s-a călătorit în lumea de dincolo de orizont, acad. Petre Jitariu a făcut parte din generația marilor spirite de cărturari români care au dominat secolul al XX-lea și care au trăit marile drame, frământări și prefaceri generate de cele două conflagrații mondiale, fără a-și pierde însă speranța renașterii unei societăți mai înțelepte și neprecupețindu-și efortul pentru refacerea și reîntregirea valorilor care s-au distrus ori s-au risipit

**Academician PETRE JITARIU (1905-1989) –
man and founder of the Romanian school of
biomagnetism**

Paying homage to the memory of predecessors shows that our esteem for the great personalities of Romanian intelligentsia is both a moral duty and a dignity for their followers and a sincere homage, a sign of respect for their country and people, a mark of spiritual continuity.

Reverential manifestations, like the one of today, are dedicated to important moments of the Romanian history and culture. In this way, one shows that the present times have deep roots in a past built up by people of indisputable value, who initiated and developed new directions of scientific research and created schools through which their followers continued their work.

Today, the sand glass of the “Alexandru Ioan Cuza” University of Iași and of the Romanian Academy reminds us all that almost 115 years since his birth and 30 years, respectively, elapsed from the passing away of one of the most valuable professors of the Faculty of Biology of Iași, academician PETRE JITARIU.

Born on May 11, 1905 living therefore along almost the whole 20th century, until June 30, 1989, when he passed the line of the horizon, Petre Jitariu belonged to the generation of brilliant Romanian scholars who dominated their epoch, who participated to and suffered the great dramas, historical turmoils and transformations brought about by the two world wars, yet without losing their hope in the re-establishment of a wiser society, making all efforts for the restoration and recovery of

¹ Comunicare prezentată în cadrul „Zilelor Academice Iașene”, 17 octombrie 2019

din nesăbuința oamenilor.

X

X

X

Prof. Petre Jitariu s-a născut în satul Giulești, comuna Drăgănești, astăzi Boroaia, județul Suceava. Bunicul său, Nicolae Boare, originar din zona Câmpulung Moldovenesc, neavând prea mult noroc în munca la pădure, sau ca păstor, s-a angajat ca jitar (paznic de pământ) pe moșia lui Călinderu, din ținutul Fălțicenilor. În 1866, când s-au făcut recensămintele comunale, numele lui a fost schimbat după ocupația sa, din Boare devenind Jitaru și păstrat astfel și de fiul său, iar apoi de nepotul său, dar înregistrat ca Jitariu de către notarul care a întocmit actele. Părinții prof. Petre Jitariu au fost oameni demni și harnici – tatăl său- Vasile Jitariu, era învățător, iar mama – Cleopatra, era casnică – fiind nevoiți să întrețină o familie numeroasă, cu cinci copii, dintre care ultimul născut era viitorul academician.

Prof. Petre Jitariu a urmat școala primară în satul natal, sub îndrumarea atentă și exigentă a tatălui său, iar gimnaziul și Liceul „Nicu Gane” în Fălțiceni.

După examenul de bacalaureat, susținut în anul 1924, s-a înscris la Secția de Științe Naturale a Facultății de Științe de la Universitatea din Iași. La diferitele discipline de biologie a avut dascăli renumiți precum: Ion Borcea, Paul Bujor, Alexandru Popovici, Ion C. Constantineanu, Ion Simionescu, Ioan Botez, Constantin Motaș, Nicolae Cosmovici, Elena Lupu.

După absolvirea facultății, în anul 1929, și-a satisfăcut stagiul militar la Craiova, iar în 1930 este numit, de către prof. Nicolae Cosmovici, asistent suplinitor la Catedra de Fiziologie generală și comparată. Totodată, a activat și ca profesor de științe naturale la Liceul „Cuza Vodă” din Huși și la Liceul Internat din Iași, până în anul 1936. În acest timp a realizat primele sale cercetări de fiziologie animală, iar în anul 1938 și-a susținut doctoratul în științe naturale, sub conducerea aceluiași profesor Nicolae Cosmovici. După ce obține titlul de doctor primește o bursă de studii, pentru perioada 1938-1939, la Universitatea Göttingen (Germania), unde și-a desăvârșit specializarea în domeniul fiziologiei animale, continuând mai cu seamă cercetările asupra fiziologiei ficatului.

După revenirea în țară și-a reluat activitatea didactică și științifică la aceeași catedră, când Universitatea din Iași a fost nevoită să se refugieze într-un loc mai sigur.

the values destroyed by history or by people's recklessness.

X

Petre Jitariu was born in the village of Giulești, Drăgănești, today known as Boroaia, county of Suceava. His grandfather, Nicolae Boare, native of the Câmpulung Moldovenesc region, not succeeding in making his life as a forester or as a shepherd, was engaged as a watchman ("jitar") at the Călinderu estate, in the vicinity of Fălțiceni county. In the year 1866, on the occasion of the usual rural census, his name was changed, to match his new job, so that, in the records of the village, Boare became Jitaru, a name to be transmitted to his son, then to his grandson. The parents of Petre Jitariu were dignified and hard working people – his father, Vasile Jitariu, was a schoolmaster, his mother – Cleopatra, a housewife watching over their numerous family: 5 children, our future academician being the youngest.

Petre Jitariu attended the first years of education in his village, under the considerate and exigent guidance of his father, being then sent to the prestigious "Nicu Gane" Lyceum of Fălțiceni.

In the year 1924, following his leaving school exam, he enrolled as a student of the Faculty of Sciences of the Iași University – Section of Natural Sciences, where all biological disciplines were represented by reputed professors, such as: Ion Borcea, Paul Bujor, Alexandru Popovici, Ion C. Constantineanu, Ion Simionescu, Ioan Botez, Constantin Motaș, Nicolae Cosmovici, Elena Lupu.

After graduation, in the year 1929, and after the compulsory military service performed at Craiova, in 1930 professor Nicolae Cosmovici invites Petre Jitariu to become deputy assistant at the Chair of General and Comparative Physiology. In the same period, until 1936, he also worked as a teacher of natural sciences at the "Cuza Vodă" Lyceum of Huși and at the prestigious Internate Lyceum of Iași. Along these years, he initiated his first researches of animal physiology, and in 1938 he publicly defended his PhD thesis, supervised by the same professor Nicolae Cosmovici. Once a PhD, between 1938-1939, he received a scholarship grant at the University of Göttingen (Germany), where he accomplished his specialization in the field of animal physiology, continuing his scientific investigations, mainly devoted to liver physiology.

After his returning to Romania, in the end of the war, Petre Jitariu reorganized the Laboratory of Animal Physiology, seriously destroyed during

La încetarea războiului și după revenirea din refugiu la Iași, Petre Jitariu reorganizează Laboratorul de Fiziologie animală, răvășit de război, dotându-l cu aparatură modernă pentru acea vreme și cu instalații corespunzătoare.

În 1942 devine șef de lucrări, iar în 1947 profesor titular, predând timp de 28 de ani cursuri de o înaltă măiestrie pedagogică, cu un conținut bogat, permanent actualizat, fiind și unul din principalii autori ai *Manualului de fiziologia animalelor și a omului*.

Ca student, în anul III, al prof. Petre Jitariu, în anul universitar 1955-1956, i-am audiat cursurile predate cu o claritate de cristal, având caracter novator și dinamic, rostite cu voce caldă și o vorbire aleasă. Față de studenți, prof. Petre Jitariu era apropiat și înțelegător, gata să-i îndrume și să-i ajute pentru rezolvarea oricărei probleme de studiu sau de viață. La examene era exigent și drept, pretențios, dar fără exces. Cu aceeași dăruire și pasiune a pregătit numeroase serii de studenți, dintre care, unii au devenit, la rândul lor, personalități recunoscute ale biologiei românești. Așa s-a desfășurat întreaga sa activitate la catedră, timp de 45 de ani, între 1930 și 1975, când a devenit profesor consultant.

X

X X

În afară de activitatea didactică, prof. Petre Jitariu a desfășurat și o bogată și apreciată **activitate organizatorică** și de conducere a învățământului biologic și a cercetării științifice. Astfel, a fost șef de catedră și decan al Facultății de Biologie, timp de 13 ani.

A contribuit din plin la înzestrarea laboratoarelor facultății cu o bază materială corespunzătoare pentru activitatea didactică și cea științifică. Totodată, prin efortul și sprijinul său direct s-a realizat un nou local al facultății, dat în folosință în anul 1963 și s-a amenajat noua grădină botanică din dealul Copoului. Din dorința legării învățământului cu cercetarea și cu practica studenților, a reușit să înființeze, în 1956, Stațiunea de Cercetări Biologice, Geologice și Geografice „Stejarul” de la Pângărați-Neamț, devenită ulterior Stațiunea Potoci, destinată drept bază de cercetare științifică și de practică a studenților, purtând numele fondatorului său. Cu același efort și dăruire, ca decan, a coordonat și activitatea de cercetare și didactică a Stațiunii Biologice Marine „Prof. Ion Borcea” de la Agigea-Constanța, precum și a

the refuge of the University, endowing it with modern installations and equipments.

In 1942 he becomes a lecturer and in 1947 full professor, a position he honoured for 28 years, delivering remarkable lectures to his students and coauthoring the prestigious volume, *Bookhand of animal and human physiology*.

I have had the privilege, as a student in my IIIrd year of study, in the university year 1955-1956, to attend his lectures, always perfectly intelligible, always offering new, updated, dynamic information; I shall not forget his warm voice and his distinguished formulations. With his students, prof. Petre Jitariu was always friendly, ready to guide and help them in any problem they would face. He was an exigent and correct examiner, yet without ever forcing any line. Along his 45 year-long career, with the same passion and abnegation, he guided numerous series of students, many of them becoming, in time, reputed personalities in Romanian biology. In the year 1975, he retired, yet continuing to activate as invited professor.

X

X X

Apart from his didactic work, prof. Petre Jitariu had a rich and highly appreciated **organizational activity** as a member of the management staff of biological education and scientific research. For 13 years, he was head of department and dean of the Faculty of Biology.

In such important positions, he contributed decisively to the acquisition, for the laboratories of the faculty, of modern endowments for didactic and scientific activities. At the same time, he actively took part to the building up of a new edifice for the faculty, inaugurated in 1963, and in the reorganization of the new Botanical Gardens of Iași. Understanding the importance of the connection between students' education and their practice and research activities, he succeeded in creating, in 1956, at Pângărați-Neamț, the "Stejarul" Biological, Geological and Geographic Research Station, the actual Potoci Station, as a sound scientific theoretical and practical basis for students, which now bears the name of his founder. With the same enthusiasm, as a dean, he coordinated the research and didactic activities performed at the "Prof. Ion Borcea" Marine Biological Station of Agigea-Constanța, as well as at the Museum of Natural History of Iași. Another realization is the foundation, in 1968, of the Center of Biological

Muzeului de Istorie Naturală din Iași. O altă realizare este reprezentată de înființarea, în 1968, a Centrului de Cercetări Biologice, inițial ca unitate a Filialei din Iași a Academiei Române, fiind director în perioada 1968-1977.

X

X

X

Paralel cu activitatea didactică și organizatorică, prof. Petre Jitariu a desfășurat și o susținută și bogată **activitate științifică**, publicând peste 130 de lucrări originale în reviste de prestigiu din țară și din străinătate. Cercetările sale au un caracter complex, abordând probleme majore de fiziologie animală, atât de ordin fundamental, cât și practic. A deschis direcții noi de cercetare și a format un număr mare de specialiști, creând o puternică școală de fiziologie animală la Universitatea ieșeană, recunoscută în țară și peste hotare.

Pentru valoroasele sale contribuții științifice, profesorul Petre Jitariu a fost ales, în anul 1963, membru corespondent al Academiei Române, devenind apoi membru titular al acesteia în anul 1974.

În Academia Română a desfășurat o susținută și apreciată activitate, fiind secretar al Filialei din Iași în perioada 1963-1974 și apoi președinte al acesteia, din 1974 până în 1989, când s-a alăturat „nemuritorilor” din lumea umbrelor, lăsând urmașilor o bogată moștenire științifică și materială, precum și o valoroasă tradiție spirituală. În perioada cât a fost președinte al Filialei s-a dat în folosință clădirea în care ne aflăm și a început seria manifestărilor științifice *Zilele Academice Ieșene*.

Pentru trăsăturile personalității sale spirituale a rămas în galeria marilor cărturari ieșeni de la cumpăna dintre milenii.

Activitatea de cercetare științifică a prof. Petre Jitariu a început încă de la încadrarea sa ca asistent, cu investigații asupra fiziologiei ficatului, în cadrul tezei de doctorat, investigații realizate în timpul specializării la Göttingen, rezultatele fiind semnalate la revista Naturwissenschaften Forschungen în 1942 și incluse integral în 1959, în monografia asupra termoreglării, publicată în Journal de Physiologie din Paris.

În activitatea de cercetare a antrenat și format numeroși tineri, sprijinindu-i să se specializeze în străinătate, în domenii de mare actualitate ale fiziologiei animale. A reușit astfel să formeze o puternică școală ieșeană de fiziologie, reluând tradiția deschisă de înaintașii săi, Leon

Researches, first as a structure belonging to the Iași Branch of the Romanian Academy, whose director he was between 1968-1977.

X

X

X

In parallels with his didactic and organizational activities, professor Petre Jitariu also developed an impressive **scientific activity**, materialized in more than 130 original papers published in prestigious journals issued in Romania and abroad. His researches have a complex character, approaching major aspects – equally theoretical and practical - of animal physiology. He opened new directions of research and trained a great number of specialists, thus creating an important school of animal physiology at the University of Iași, unanimously recognized both at national level and abroad.

Considering his valuable scientific contributions, in the year 1963, professor Petre Jitariu was elected corresponding member of the Romanian Academy, and full member in 1974.

Within the Romanian Academy, he developed a rich and most appreciated activity, as a secretary of the Iași Branch between 1963-1974, then as its president, between 1974 and 1989, when he joined the "immortals" living in the world of shadows, leaving to his followers a rich scientific and material heritage, as well as a distinguished spiritual tradition. As a president of the Iași Branch of the Academy, he launched the series of the scientific manifestations of the *Academic Days of Iași*.

The scientific activity of Petre Jitariu begun as early as his years as a university assistant, with investigations devoted to the physiology of the liver, approached in his PhD thesis, prepared during his specialization in Göttingen, the results obtained being published in the prestigious Naturwissenschaften Forschungen in 1942, then included in the monography on thermoregulation, published in Journal de Physiologie of Paris, in 1959.

In his research work devoted to most actual fields of animal physiology, he involved numerous young colleagues, helping them to be specialized abroad, thus succeeding in creating a powerful **school of physiology in Iași**, resuming the tradition installed by his predecessors, Leon Cosmovici, Nicolae Cosmovici and Elena Lupu. He invited to work together representatives of the didactic staff of the Faculty of Biology,

Cosmovici, Nicolae Cosmovici și Elena Lupu. A unit în jurul său cadre didactice de la Facultatea de Biologie, cercetători de la Centrul de Cercetări Biologice și de la cele două stațiuni ale Universității ieșene de la Agigea-Constanța și de la Pângărați-Neamț, precum și doctoranzi din diferite centre universitare din țară. Prin rezultatele obținute, această școală a devenit recunoscută în țară și în străinătate, mulți dintre membrii ei ajungând personalități științifice de prestigiu, profesori universitari și cercetători de valoare.

O deosebită atenție a fost acordată de acad. Petre Jitariu domeniilor noie de cercetare pe plan mondial, prin sprijinirea specializării în țară și în străinătate a unor tineri, îndeosebi pentru cunoașterea unor tehnici noi, de mare finețe și abordare a unor cercetări de fiziologie a sistemului nervos și a sistemului endocrin, de fiziologie a membranelor, de biologie celulară și moleculară, de biofizică.

Împreună cu colaboratorii și doctoranzii săi, prof. Petre Jitariu a abordat diferite subdomenii ale fiziologiei animale:

- evoluția unor funcții în seria animală: fiziologia mediului intern, a inimii și a aparatului circulator la amfibieni;
- raporturile ce se stabilesc între tensiunea superficială a plasmiei sanguine și a hemolimfei la mamifere;
- procesul de coagulare a hemolimfei la crustacei și lamelibranhiate;
- ecofiziologia animalelor de apă dulce: parametri hidrochimici, hidrofizici, fiziologici și biochimici specifici bazinelor râurilor Bistrița și Prut, înainte și după realizarea barajelor și a hidrocentrelor de la Bicaz și Stânca-Ștefănești;
- comportamentul fiziologic al păstrăvului din râul Bistrița, înainte de realizarea barajului de la Bicaz, apoi din Lacul Bicaz, după realizarea barajului; **aceste cercetări au fost continuate de colaboratorii săi, la Stațiunea Potoci-Neamț, având o importanță aplicativă deosebită pentru salmonicultura dirijată.**
- nutriția animală la unele animale domestice, păsări și ovine, studiul vizând rolul unor alimente vegetale bogate în iod;
- fiziologia sistemului nervos: rolul său asupra epilepsiei și schizofreniei;
- interrelațiile hipotalamus-hipofiză;

investigatori from the Center of Biological Researches and from the two scientific stations of the University: Agigea-Constanța and Pângărați-Neamț, as well as PhD students from different university centers of Romania. The results obtained made this school renowned both in the country and abroad as, along the years, many of its representatives became prestigious personalities of the field, university professors and reputed researchers.

Special attention was paid by acad. Petre Jitariu to the new domains of international research, assuring specialization stages for his young collaborators in prestigious centers of the whole world, stress being laid on the new techniques applied for better understanding and approaching the physiology of the nervous and endocrine system, membrane physiology, cell and molecular biology, biophysics, etc.

Together with his collaborators and his PhD students, professor Petre Jitariu approached various subdomains of animal physiology, such as:

- Evolution of certain functions of the animal series: physiology of the internal environment, of the heart and of the circulatory apparatus in amphibians;
- The relations established between the surface tension of sanguine plasma and of hemolymph in mammals;
- The process of hemolymph coagulation in crustacean and lamelibranchiate organisms;
- The ecophysiology of sweetwater animals: hydrochemical, hydrophysical, physiological and biochemical parameters specific to the basins of the Bistrița and Prut rivers, both before and after the construction of dams and of the hydrocentrals of Bicaz and Stânca-Ștefănești;
- The physiological behaviour of the trout living in the Bistrița river, prior to the realization of the Bicaz dam, and then in the Bicaz Lake, after the building up of the dam; **these researches, of special practical importance for controlled salmoniculture, have been continued by his collaborators at the Potoci-Neamț Research Station.**
- Animal nutrition in some domestic animals, birds and sheep, stress being laid on the role of certain vagatal iodine-rich

- fiziologia splinei: interrelațiile funcționale spleno-gastrice și splenosanguine.

Unul din cele mai însemnate domenii de cercetare abordate de acad. Petre Jitariu este cel referitor la acțiunea câmpurilor electromagnetice asupra organismelor vii. Prin anvergura cercetărilor și originalitatea rezultatelor obținute, acesta a fost domeniul cel mai fecund al activității sale, acad. Petre Jitariu fiind considerat unul dintre principalii fondatori ai școlii românești de biomagnetism, urmărind acțiunea CEM la nivelul sângelui, sistemului nervos și endocrin, efectele stimulatoare ale dinamicii formării de anticorpi la animale. Acestui important domeniu i s-a adăugat inițierea cercetărilor în cel mai modern câmp de cercetare: fiziologia membranelor celulare.

Rezultatele a peste 50 de comunicări asupra efectelor biologice ale CEM, elaborate de acad. Petre Jitariu și colaboratorii săi, au fost prezentate la Simpozionul Național de Biomagnetism din 1970, cu aprecieri unanime din partea specialiștilor. În acest domeniu au fost studiate diferite aspecte ale influenței CM și EM asupra organismelor animale și vegetale, precum și asupra microorganismelor, fiind obținute numeroase rezultate originale, publicate în articole apărute în reviste de prestigiu din țară și din străinătate, sau incluse în teze de doctorat ale elevilor îndrumați de acad. Petre Jitariu. Sub coordonarea prof. Petre Jitariu a fost publicată, în Edit. Academiei Române, în anul 1987, o **monografie** de referință, cuprinzând aspecte teoretice și rezultate experimentale obținute de membrii școlii ieșene de magnetobiologie.

Pe baza rezultatelor obținute, acad. Petre Jitariu a formulat o teorie nouă privind mecanismul de acțiune a CM și EM asupra organismelor vii. Ideea de bază a acestei teorii originale constă în existența unor interacțiuni specifice la nivel molecular între CEM și structurile vii. Astfel, la nivelul macromoleculelor proteice, cu structură helicoidală, polarizate electric datorită existenței unor atomi de carbon asimetrici, cu radicali diferiți, au loc mișcări de electrozi care generează microcâmpuri electrice proprii.

Meritele acad. Petre Jitariu i-au fost recunoscute de contemporani, fiind investit cu diverse funcții, ales în diferite organisme științifice, românești și internaționale și răsplătit cu numeroase titluri onorifice, ordine și medalii: șef de catedră, decan, director de stațiune și de centru de cercetări biologice. Pentru meritele sale științifice deosebite a fost ales membru al Academiei Române, pe care a

aliments;

- Physiology of the nervous system: its role in epilepsy and schizophrenia;
- The hypothalamus-hypophysis inter-relations;
- Spleen physiology: functional spleno-gastric and splenosanguine inter-relations.

One of the most important domains of research approached by acad. Petre Jitariu refers to the action of electromagnetic fields upon the living organisms, the most prolific domain of his activity, if considering the amplitude of the investigations and the originality of the results obtained, which made acad. Petre Jitariu one of the main founders of the Romanian school of biomagnetism; the main themes of scientific interest were the action of CEM at blood level, nervous and endocrine systems, the stimulating effects of the dynamics of antibodies formation in animals. To these important aspects, one should add launching of investigations in the most modern field of research, namely physiology of cell membranes.

The results communicated in more than 50 studies devoted to the biological effects of CEM, elaborated by acad. Petre Jitariu and his coworkers, were presented at the National Symposium of Biomagnetism, held in 1970, raising the interest and unanimous appreciation from the part of the specialists in the field. In this domain, different aspects of the influence of CM and EM upon animal and vegetal organisms, as well as upon microorganisms, were investigated, the original results obtained being published in prestigious Romanian and international journals, or included in PhD theses of the young students he supervised. In the year 1987, the Publishing House of the Romanian Academy issued, under the coordination of Petre Jitariu, a most valuable **monograph**, approaching both theoretical aspects and experimental results obtained by the representatives of the Iași school of magnetobiology.

On the basis of the obtained results, acad. Petre Jitariu formulated a new theory on the CM and EM mechanisms of action upon the living organisms, the main idea of this original theory involving the existence of some specific interactions, at molecular level, between CEM and the living structures. According to such an idea, at the level of proteic macromolecules with helicoidal structure, electrically polarized through the existence of some asymmetrical carbon atoms with

slujit-o și onorat-o peste 25 de ani, îndeplinind funcția de secretar și de președinte al Filialei din Iași.

Datorită prestigiului său științific, acad. Petre Jitariu a fost ales membru al Asociației Oamenilor de Știință din New York (SUA), membru al Societății de anatomie comparată din Paris (Franța), membru în comitetele de redacție ale unor reviste românești.

În semn de recunoaștere și apreciere a remarcabilei sale activități științifice, didactice și obștești i s-au decernat distincții, precum Ordinul Muncii (clasele 3, 2 și 1), Ordinul „Meritul Științific”, Diploma de „Profesor emeritus” ș.a.

X

X X

Eruditul dascăl a fost căsătorit cu Matilda Jitariu, fiică a compozitorului Alexandru Zirra și nepoată a lui George Enescu, fiindu-i colegă și colaboratoare, delicată și harnică, în același domeniu al fiziologiei animale.

Omul Petre Jitariu a fost deschis la suflet, modest și autentic, neatins de vanități și orgolii. A fost un om de cultură aleasă, iubind cu delicatețe și sensibilitate elevată frumusețile și măreția naturii, muzica, pictura, literatura, filozofia și istoria, fiind animat de un patriotism discret.

A fost, de asemenea, un pasionat vânător, dar nu de dragul trofeelor (căci biolog fiind prețuia și respecta ființele vii), ci doar pentru că vânătoarea îi oferea prilejul de a colinda în natură, urmărindu-i frumusețile, nestingherit de tumultul orașului.

Avea o voce caldă și plăcută, se antrena în discuții și povestiri cu cei apropiați, râzând cu poftă la glumele acestora și dând replici de aceeași factură spirituală.

Așa a trăit și a muncit, iubind natura și oamenii, cel care a dus o viață demnă și bogată în realizări, de om de știință, de om prețuit pentru elevata sa distincție intelectuală și sufletească, până în dimineața zilei de 30 iunie 1989, când, împăcat cu sine și cu oamenii, după o suferință neiertătoare, care i-a șubrezit sănătatea, s-a călătorit în liniștea lumii de dincolo de orizont ...

Discipolii, urmașii, colaboratorii și toți cei care l-au cunoscut și-l amintesc întotdeauna cu admirație și-i dedică omagiul lor de venerație și recunoștință, ca semn de împlinire a crezului său pe care l-a rostit la Academie, la aniversarea vârstei de 80 de ani: **„Creația științifică este o înălțare a spiritului, o izbândă fericită a gândirii umane. Acesta mi-a fost crezul de o viață, pe care am**

different radicals, movements of electrodes, which generate their own electrical microfields, are manifested.

The scientific value of acad. Petre Jitariu has been recognized by his contemporaries, who invested him with various positions, in numerous Romanian and international institutions, which offered him prestigious honours and titles, such as: head of department, dean, director of the station and of the center of biological researches. He was also elected a member of the Romanian Academy, which he served and honoured for more than 25 years, as a secretary, than as president of its Iași Branch.

Due to his scientific prestige, acad. Petre Jitariu was elected member of the Association of Men-of-Science of New York (USA), of the Society of Comparative Anatomy of Paris (France), and also of various editorial boards of prestigious Romanian journals.

He also received various medals and distinctions of honour: the Romanian "Ordinul Muncii" award (classes 3, 2 and 1), the "Scientific Merit" Order, the "Emeritus Professor" Diploma, etc.

X

X X

Petre Jitariu married Matilda Jitariu, daughter of the reputed composer Alexandru Zirra and niece of George Enescu, who, along their whole active life, was his delicate and hardworking coworker in the same domain of animal physiology.

The man Petre Jitariu was an open-hearted, modest and most sincere person, never affected by vanity or self-importance. He was an authentic man of culture, a sensible and gentle lover of nature, music, painting, literature, philosophy and history, and equally a most discrete patriot.

He was also a passionate hunter, as hunting offered to him the opportunity to escape the crowded city, to relax, to wander in nature and admire its unfading beauty.

He had a warm and most pleasant voice, he was a spiritual joker, always enjoying the company of his friends, a most distinguished intellectual and moral collocutor, always animated by his love for nature and for people, living a dignified and accomplished life as a unanimously appreciated man of science... all these until the morning of June 30 iunie 1989 when, after a long suffering, reconciled and accepting the moment, he passed the line of horizon...

His disciples, his followers, coworkers

căutat să-l transmit cu încetul, pe neobservate, elevilor și colaboratorilor mei”.

Acad. CONSTANTIN TOMA
Facultatea de Biologie
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

and all those who knew him and had the chance to work with him nourish the same admiration and pay their homage of veneration and gratitude, a sign that his long-life creed, confessed by Petre Jitariu himself under the cupola of the Academy, on the occasion of his 80th anniversary: ***”Scientific creation represents a spiritual raising, a blessed victory of human thinking. This was the creed of my life, which I strived for transmitting, slowly and discretely, to my pupils and collaborators”*** still bears fruits.

Acad. CONSTANTIN TOMA
Faculty of Biology
”Alexandru Ioan Cuza” University of Iași